

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2019/97**(2019. gada 21. janvāris)****par atbalstu Bioloģisko un toksisko ieroču konvencijai saistībā ar ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 28. panta 1. punktu un 31. panta 1. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Eiropadome 2003. gada 12. decembrī pieņēma ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai ("ES stratēģija"), kuras III nodaļā uzskaitīti pasākumi, kas paredzēti, lai apkarotu šādu ieroču izplatīšanu.
- (2) Savienība aktīvi īsteno ES stratēģiju un veic tās III nodaļā uzskaitītos pasākumus, jo īpaši pasākumus, kas ir saistīti ar Bioloģisko un toksisko ieroču konvencijas (BTIK) stiprināšanu, īstenošanu un vispārēju piemērošanu.
- (3) Padome 2006. gada 27. februārī pieņēma Vienoto rīcību 2006/184/KĀDP⁽¹⁾, atbalstot BTIK un īstenojot ES Stratēģiju. Kopš Vienotās rīcības 2006/184/KĀDP pieņemšanas vēl septiņas valstis ir kļuvušas par BTIK līgumslēdzējām valstīm. Minētās Vienotās rīcības termiņš beidzās 2007. gada 26. augustā.
- (4) Padome 2006. gada 20. martā pieņēma ES Rīcības plānu⁽²⁾ attiecībā uz bioloģiskajiem un toksiskajiem ieročiem, ar ko papildina Vienoto rīcību 2006/184/KĀDP, atbalstot BTIK. Minētajā rīcības plānā paredzēts efektīvi izmantot uzticības veicināšanas pasākumus (UVP) un ANO ģenerālsekretāra mehānismu iespējamās bioloģisko ieroču lietošanas izmeklēšanai.
- (5) Padome 2008. gada 10. novembrī pieņēma Vienoto rīcību 2008/858/KĀDP⁽³⁾, atbalstot BTIK un īstenojot ES stratēģiju. Kopš Vienotās rīcības 2008/858/KĀDP pieņemšanas vēl trīs valstis ir kļuvušas par BTIK līgumslēdzējām valstīm un vairākas valstis saņēma Savienības ekspertu sniegtu palīdzību. Minētās Vienotās rīcības termiņš beidzās 2008. gada 13. novembrī.
- (6) BTIK līgumslēdzēju valstu sestajā pārskatīšanas konferencē tika pieņemts lēmums ANO Atbrūņošanās lietu biroja (ANO ALB) Ženēvas nodaļā izveidot Īstenošanas atbalsta grupu (ĪAG) ar piecu gadu pilnvaru termiņu (2007–2011), lai sniegtu administratīvu atbalstu sanāksmēm, par kurām vienojusies sestā pārskatīšanas konference, kā arī lai atbalstītu BTIK vispārēju īstenošanu un vispārēju piemērošanu un apmaiņu ar UVP.
- (7) Padome 2011. gada 18. jūlijā pieņēma Lēmumu 2011/429/KĀDP⁽⁴⁾ par Savienības nostāju BTIK līgumslēdzēju valstu septītajā pārskatīšanas konferencē.
- (8) BTIK septītajā pārskatīšanas konferencē tika pieņemts lēmums ĪAG pilnvaras pagarināt vēl par pieciem gadiem (2012–2016) un paplašināt tās uzdevumu klāstu, ietverot tajā lēmuma īstenošanu par palīdzības lūgumu un piedāvājumu datubāzes izveidošanu un pārvaldīšanu un attiecīgās informācijas apmaiņas atvieglošanu starp līgumslēdzējām valstīm, un attiecīgā gadījumā atbalstu tam, ka līgumslēdzējas valstis īsteno septītās pārskatīšanas konferences lēmumus un ieteikumus.

⁽¹⁾ Padomes Vienotā rīcība 2006/184/KĀDP (2006. gada 27. februāris), atbalstot Bioloģisko un toksisko ieroču konvenciju un īstenojot ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai (OV L 65, 7.3.2006., 51. lpp.).

⁽²⁾ ES Rīcības plānu attiecībā uz bioloģiskajiem un toksiskajiem ieročiem, ar ko papildina ES Vienoto rīcību, atbalstot BTIK (OV C 57, 9.3.2006., 1. lpp.).

⁽³⁾ Padomes Vienotā rīcība 2008/858/KĀDP (2008. gada 10. novembris), atbalstot Bioloģisko un toksisko ieroču konvenciju (BTIK) un īstenojot ES Masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanas stratēģiju (OV L 302, 13.11.2008., 29. lpp.).

⁽⁴⁾ Padomes Lēmums 2011/429/KĀDP (2011. gada 18. jūlijs) par Eiropas Savienības nostāju Konvencijas par bakterioloģisko (bioloģisko) un toksisko ieroču izstrādāšanas, ražošanas un uzglabāšanas aizliegšanu un to iznīcināšanu (BTIK) līgumslēdzēju valstu septītajā pārskatīšanas konferencē (OV L 188, 19.7.2011., 42. lpp.).

- (9) Padome 2012. gada 23. jūlijā pieņēma Lēmumu 2012/421/KĀDP ⁽⁵⁾ par atbalstu BTK saistībā ar ES Stratēģiju. Kopš Lēmuma 2012/421/KĀDP pieņemšanas vēl sešas valstis ir kļuvušas par BTK līgumslēdzējām valstīm un vairākas valstis saņēma Savienības ekspertu sniegtu palīdzību.
- (10) Padome 2015. gada 16. novembrī pieņēma Lēmumu (KĀDP) 2015/2096 ⁽⁶⁾ par Savienības nostāju attiecībā uz BTK līgumslēdzēju valstu astoto pārskatīšanas konferenci.
- (11) Astotajā pārskatīšanas konferencē tika pieņemts lēmums ĪAG pilnvaras, par kurām bija panākta vienošanās septītajā pārskatīšanas konferencē, pagarināt *mutatis mutandis*, uz laikposmu no 2017. gada līdz 2021. gadam.
- (12) Padome 2016. gada 18. janvārī pieņēma Lēmumu (KĀDP) 2016/51 ⁽⁷⁾ par atbalstu BTK saistībā ar ES Stratēģiju. Kopš Lēmuma (KĀDP) 2016/51 pieņemšanas vairāku ratifikāciju un pievienošanas rezultātā BTK dalībvalstu skaits ir pieaudzis līdz 182 valstīm un vairākas valstis ir saņēmušas Savienības ekspertu sniegtu palīdzību.

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Lai nekavējoties un praktiski varētu sākt piemērot dažus ES Stratēģijas elementus un balstoties uz veiksmīgu Vienoto rīcību 2006/184/KĀDP un 2008/858/KĀDP un Lēmuma 2012/421/KĀDP īstenošanu, šis lēmums kalpo par operatīvās politikas rīku, lai nodrošinātu būtiskus pēcpasākumus un uzturētu ievirzi attiecībā uz pasākumiem, ko 2016.–2018. gadā veica BTK atbalstam pieņemtā Lēmuma (KĀDP) 2016/51 ietvaros. Lēmums arī nodrošina šo pasākumu ilgtspēju un stiprina to mērķu īstenošanu, par kuriem vienojās 2017. un 2018. gada decembrī notikušo BTK līgumslēdzēju valstu sanāksmju iznākumā. Ar to jo īpaši atbalsta 2019. un 2020. gadā paredzētās BTK ekspertu diskusijas, kā arī gatavošanos BTK līgumslēdzēju valstu devītajai pārskatīšanas konferencē 2021. gadā.
2. Šajā lēmumā ir ievēroti šādi principi:
 - a) optimāli izmantot saistībā ar Lēmumiem 2012/421/KĀDP un (KĀDP) 2016/51 gūto pieredzi;
 - b) apsvērt tās specifiskās vajadzības, ko attiecībā uz BTK labāku īstenošanu un vispārēju piemērošanu ir darījušas zināmas BTK līgumslēdzējas valstis, kā arī valstis, kas nav tās līgumslēdzējas valstis;
 - c) veicināt, ka atbildību par projektiem uzņemas vietējā un reģionālā līmenī, lai nodrošinātu tiem ilgtermiņa stabilitāti un saistībā ar BTK veidotu Savienības un trešo pušu partnerības;
 - d) īpašu uzmanību pievērst pasākumiem, kas sevi ir pierādījuši kā tādi, kuri dod konkrētus rezultātus un/vai palīdz ātri formulēt vienotu izpratni, kas ir svarīgi saistībā ar devīto BTK pārskatīšanas konferenci;
 - e) atbalstīt BTK sanāksmju priekšsēdētājus, jo īpaši devītās BTK pārskatīšanas konferences priekšsēdētāju, un pēc iespējas labāk izmantot ĪAG piešķirtās pilnvaras;
 - f) sekmēt miera un drošības un ar veselības aizsardzību saistītu mērķu izpildi, izmantojot BTK efektīvu īstenošanu, ko veic līgumslēdzējas valstis, un BTK vispārēju piemērošanu.
3. Savienība atbalsta turpmāk minētos projektus, kas atbilst ES stratēģijas pasākumiem:
 - a) atbalsts BTK vispārējai piemērošanai;
 - b) spēju veidošana BTK nacionālas īstenošanas atbalstam;
 - c) biodrošības tīklu stiprināšana globālos dienvidos;
 - d) atbalsts starpsesiju programmai un gatavošanās devītajai BTK pārskatīšanas konferencē;
 - e) BTK līgumslēdzēju valstu gatavība novērst uzbrukumus, kuros izmanto bioloģiskos aģentus, un reaģēt uz tiem;
 - f) informatīvus pasākumus, izglītību un iesaistīšanos veicinoši palīgriki.

Sīki izstrādāts minēto projektu apraksts ir izklāstīts pielikumā.

⁽⁵⁾ Padomes Lēmums 2012/421/KĀDP (2012. gada 23. jūlijs) par atbalstu Bioloģisko un toksisko ieroču konvencijai (BTK) saistībā ar ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai (OV L 196, 24.7.2012., 61. lpp.).

⁽⁶⁾ Padomes Lēmums (KĀDP) 2015/2096 (2015. gada 16. novembris) par Eiropas Savienības nostāju attiecībā uz Konvencijas par bakterioģisko (bioloģisko) un toksisko ieroču izstrādāšanas, ražošanas un uzglabāšanas aizliegšanu un to iznīcināšanu (BTK) astoto pārskata konferenci (OV L 303, 20.11.2015., 13. lpp.).

⁽⁷⁾ Padomes Lēmums (KĀDP) 2016/51 (2016. gada 18. janvāris) par atbalstu Bioloģisko un toksisko ieroču konvencijai (BTK) saistībā ar ES Stratēģiju masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanai (OV L 12, 19.1.2016., 50. lpp.).

2. pants

1. Par šā lēmuma īstenošanu atbild Eiropas Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos (AP).
2. Šā lēmuma 1. pantā minēto pasākumu tehnisko īstenošanu uztic ANO Atbrūņošanās lietu birojam (ALB). Tas šo uzdevumu veic AP uzraudzībā. Šim nolūkam AP noslēdz atbilstīgu vienošanos ar ANO ALB.

3. pants

1. Finanšu atsauces summa 1. panta 3. punktā minēto projektu īstenošanai ir 3 029 856,79 EUR.
2. Izdevumus, ko finansē no 1. punktā minētās summas, pārvalda saskaņā ar procedūrām un noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam.
3. Komisija uzrauga 1. punktā minēto izdevumu pareizu pārvaldību. Šim nolūkam tā ar ANO ALB slēdz finansēšanas nolīgumu. Finansēšanas nolīgumā paredz, ka ANO ALB ir jānodrošina Savienības ieguldījuma redzamība atbilstīgi tā apjomam.
4. Komisija finansēšanas nolīgumu cenšas noslēgt cik drīz vien iespējams pēc šā lēmuma stāšanās spēkā. Tā informē Padomi par jebkādām grūtībām minētajā procesā, kā arī par finansēšanas nolīguma noslēgšanas dienu.

4. pants

Pamatojoties uz ANO ALB sagatavotiem regulāriem ziņojumiem, AP ziņo Padomei par šā lēmuma īstenošanu. Minētie ziņojumi ir pamatā Padomes veiktajiem novērtējumiem. Komisija sniedz informāciju par 1. panta 3. punktā minēto projektu finanšu aspektiem.

5. pants

1. Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.
2. Tas zaudē spēku 36 mēnešus pēc 3. panta 3. punktā minētā finansēšanas nolīguma noslēgšanas dienas vai sešus mēnešus pēc tā pieņemšanas dienas, ja minētajā laikposmā finansēšanas nolīgums nav noslēgts.

Briselē, 2019. gada 21. janvārī

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
F. MOGHERINI

PIELIKUMS

1. PROJEKTI

1.1. Projekts Nr. 1 – Atbalsts BTK vispārējai piemērošanai

1.1.1. Projekta mērķis

Veicināt vispārēju pievienošanu BTK, mudinot valstis, kas nav konvencijas līgumslēdzējas valstis, labāk izprast priekšrocības, ko dod pievienošanās BTK un vairāk iesaistīties BTK sanāksmēs un citos pasākumos. Ar šo projektu sniegs atbalstu astotās pārskatīšanas konferences lēmumu un ieteikumu īstenošanai saistībā ar BTK vispārēju piemērošanu un nodrošinās to centieni ilgtspēju, kurus aizsāka ar Lēmumu (KĀDP) 2016/51 pēc Klusā okeāna reģionam adresētā vispārējās piemērošanas semināra, kas 2017. gada jūlijā notika Fidži, un diviem 2018. gada beigās notikušajiem reģionāliem semināriem, kuru mērķauditorija bija Āfrikas valstis, kas vēl nav BTK līgumslēdzējas valstis.

1.1.2. Gaidāmie projekta rezultāti

- a) Aizvien plašāka pievienošanās BTK visos ģeogrāfiskos reģionos;
- b) labāka izpratne par BTK attiecīgās valstu iestādēs, tostarp parlamentāriešu vidū, un/vai pastiprināti izvērsta ar BTK saistītu sadarbības tīklu dibināšana apakšreģionos nolūkā veicināt dalību BTK un tās īstenošanu;
- c) pieaudzis to valstu skaits, kuras paudušas apņēmību pievienoties BTK un kuras šajā nolūkā veic attiecīgus pasākumus;
- d) pieaudzis to valstu skaits, kuras nav BTK līgumslēdzējas valstis, bet iesaistās BTK pasākumos un sanāksmēs;

1.1.3. Projekta apraksts

BTK pārskatīšanas konferencēs ir regulāri apstiprināts, ka BTK līgumslēdzēju skaita pieaugums ir ļoti svarīgs. Tomēr vēl joprojām ir 15 valstis, kas nav BTK līgumslēdzējas, galvenokārt Āfrikā un Klusā okeāna reģionā. Tāpēc šajā projektā ir specifiskas programmas, kuras vērstas uz četrām valstīm, kas parakstījušas BTK, bet vēl nav BTK līgumslēdzējas valstis, lai panāktu būtisku progresu ratifikācijas un pievienošanās procesā. Minētās programmas darbotos ciešā saistībā ar citiem attiecīgiem dalībniekiem, tostarp ar Ķīmisko ieroču aizlieguma organizāciju, komiteju, kas izveidota ar ANO Drošības padomes Rezolūciju 1540 (2004), ES CBRN (ķīmisko, bioloģisko, radioloģisko un nukleāro) jautājumu izcilības centriem un pilsoniskās sabiedrības organizācijām (piem., pārbaudes, pētniecības, apmācības un informācijas centru (VERTIC), organizāciju "Parlamentārieši par globālu rīcību" un Drošības izpētes institūtu), lai attīstītu pastāvīgas darba attiecības ar atbilstīgām reģionālām un apakšreģionālām struktūrām, vajadzības gadījumā sagatavotu īpaši pielāgotus informatīvus materiālus un stātos tiešos sakaros ar attiecīgā reģiona valstīm.

Četrās valstīs, kas nav BTK līgumslēdzējas valstis, tiks rīkoti vairāki vispārējās piemērošanas pasākumi. Šīs valstis tiks izraudzītas, pamatojoties to, kādas uz šā lēmuma pieņemšanas brīdi būs to faktiskās ratifikācijas/pievienošanās izredzes. Minētie pasākumi balstīsies uz diskusijām un iznākumiem iepriekš notikušos reģionālos semināros, pārceļot tos valsts vidē un pielāgojot valsts apstākļiem. Tie ietvertu vispārējās piemērošanas darba plāna izstrādi katrai iesaistītajai valstij, iesaistoties arī valstu ieinteresētajām personām. Ja tas ir iespējams, atbilstīgos gadījumos minētie pasākumi varētu aptvert kopīgus pasākumus starp valstīm, kuras pastāvīgi cieši sadarbojas un kurās ir līdzīgi apstākļi. Minētajos pasākumos galvenais uzsvars būtu uz to, ka tiek sagatavoti īpaši informatīvi materiāli par priekšrocībām, ko dod pievienošanās BTK, ka tiek palielināta valstu ieinteresēto personu, tostarp parlamentāriešu un citu politikas lēmumu veidotāju, informētība, un ka valstīs tiek sekmēta ar BTK saistītu jautājumu koordinācijas izveide.

Lai izmantotu vairāku to valstu ģeogrāfisko tuvumu, kuras nav BTK līgumslēdzējas valstis, un lai rosinātu reģionālu dialogu ar mērķi uzturēt vispārējās piemērošanas centienus, vēl tiks organizēti divi reģionāli semināri – viens Āfrikai un viens Klusā okeāna reģionam. Tīks iekļauts arī sponsorēšanas elements, lai uz sanāksmēm Ženēvā varētu ierasties galvenās amatpersonas no valstīm, kas vēl nav BTK līgumslēdzējas valstis.

1.2. Projekts Nr. 2 – Spēju veidošana BTIK īstenošanas atbalstam

1.2.1. Projekta mērķis

Šī projekta mērķis ir turpināt pasākumus, kas aizsākti saskaņā ar Lēmumā (KĀDP) 2016/51 paredzēto paplašinātā atbalsta programmu satvaru. Mērķis būs koncentrēt centienus uz līdz pat piecām atbalsta saņēmējām valstīm, Lēmumā (KĀDP) 2016/51 paredzētajā trīs gadu īstenošanas laikposmā sniedzot tām mērķtiecīgu un ilgtspējīgu atbalstu jomās, kurās lūgta palīdzība.

1.2.2. Gaidāmie projekta rezultāti

- a) Atbilstīgu likumdošanas vai administratīvu pasākumu, tostarp krimināltiesību noteikumu, pieņemšana, aptverot visu to aizliegumu un preventīvo pasākumu klāstu, kas paredzēti BTIK un kas izstrādāti astotajā pārskatīšanas konferencē;
- b) efektīva īstenošana un ieviešana, lai novērstu BTIK pārkāpumus un piemērotu sankcijas pārkāpumu gadījumos;
- c) labāka koordinācija un visu BTIK procesā iesaistīto ieinteresēto personu, arī valstu un reģionu biodrošuma asociāciju, parlamentāriešu un privātā sektora sadarbības tīklu veidošana, lai veicinātu efektīvu konvencijas īstenošanu;
- d) uzlabota pārredzamība BTIK līgumslēdzēju valstu starpā;
- e) valstu mehānismu izveide vai stiprināšana, lai apkopotu nepieciešamo informāciju un iesniegtu ikgadējos uzticības veicināšanas pasākumus (UVP);
- f) lielāks to līgumslēdzēju valstu skaits, kuras regulāri piedalās UVP apmaiņas pasākumos, un iesniegtās informācijas kvalitātes uzlabošanās;
- g) lielāks to līgumslēdzēju valstu skaits, kuras savus UVP ziņojumus iesniedz elektroniskā formā;
- h) tādu līgumslēdzēju valstu skaita palielināšanās, kurām ir izraudzīts BTIK valsts kontaktpunkts;
- i) izglītības, apmācības, apmaiņas un mērķsadarbības programmu sekmēšana un citi līdzekļi, ar ko attīstīt cilvēkresursus bioloģijas zinātņu un tehnoloģiju jomās, kas saistītas ar BTIK īstenošanu jaunattīstības valstīs.

1.2.3. Projekta apraksts

Šajā projektā paredzēts, ka ANO ALB centīsies izveidot aktīvu sadarbību ar dalībvalstīm, ekspertiem un valstu iestādēm, kas var sniegt kvalitatīvu un relevantu palīdzību. dalībvalstu izvirzītie eksperti joprojām tiks iekļauti atbalstam paredzētos sarakstos, jo īpaši eksperti, kas iekļauti saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2016/51 izveidotajā Savienības ekspertu sarakstā. ANO ALB mērķis būs izveidot partnerattiecības ar attiecīgajām valsts iestādēm, kurām ir īpašas ekspertu zināšanas un, kas *inter alia* agrāk jau ir īstenojušas atbalsta projektus. ANO ALB arī turpinās partnerattiecības ar ANO reģionālajiem miera un atbrūošanās centriem, ANO Starpreģionālo noziedzības un tieslietu pētniecības institūtu, kā arī nevalstiskām organizācijām (piemēram, VERTIC) un domnīcām (piemēram, ES Ieroču neizplatīšanas un atbrūošanās konsorcijs).

Tāpat saskaņā ar šo projektu tiks veikts līdz pat trīs salīdzinošās izvērtēšanas pasākumiem, lai vēl vairāk paplašinātu atbalstu šai koncepcijai. Šos pasākumus veiks, pamatojoties uz pasākumiem, kas 2013. gadā tika veikti Francijā un ko 2015. gadā veica Beniluksa valstis, 2016. gadā Vācija, 2017. gadā Maroka un 2018. gadā – Gruzija. Šī koncepcija var būt spēcīgs uzticības veicināšanas instruments un, pateicoties attiecīgo tematu identifiķēšanai, likt pamatus turpmākai sadarbībai.

1.3. Projekts Nr. 3 – Biodrošības tīklu stiprināšana globālos dienvidos

1.3.1. Projekta mērķis

Šī projekta mērķis ir nodrošināt spēju veidošanas iespējas jauniem politikas veidotājiem, zinātniekiem un akadēmiķiem no globālajiem dienvidiem, kas darbojas ar BTIK saistītās jomās. Projekta pamatā būs tādas sekmīgi īstenotas iniciatīvas kā ANO ALB miera stipendija ("*Scholarship for Peace*"), ar šo projektu paplašinās to ietvaros sāktu darbu un nodrošinās, ka tiek turpināti jau aizsāktie centieni. Turklāt projekts ar viņiem iedibinās arī virtuālus sakarus, lai mudinātu veidot jauno profesionāļu tīklus un izmantot Savienības izstrādātos apmācības materiālus (piemēram, e-mācību rīkus, ko izstrādājis ES Ieroču neizplatīšanas un atbrūošanās konsorcijs).

1.3.2. Gaidāmie projekta rezultāti

- a) Spēju veidošanas sekmēšana, izmantojot starptautisku sadarbību biodrošuma un biodrošības jomās saistībā ar BTIK X pantu;
- b) jaunu politikas veidotāju, zinātnieku un akademiķu no globālajiem dienvidiem informēšanas veicināšana par BTIK;
- c) reģionālu un apakšreģionālu sadarbības tīklu izveide jauniem praktizējošiem biodrošības un saistītu jomu speciālistiem;
- d) koncepcijas "atbildīga zinātne un inovācija" sekmēšana mērķauditorijā;
- e) informēšanas palielināšanas programmu, rīcības kodeksu un biodrošuma un biodrošības standartu popularizēšana;
- f) lielāka to ekspertu reģionālā un dzimumu daudzveidība, kuri piedalās BTIK sanāsmēs un diskusijās par biodrošību;
- g) to izglītības un informēšanas rīku un materiālu sekmēšana un izmantošana, kurus attiecīgie institūti un struktūras izstrādājušas saskaņā ar iepriekšējiem Padomes lēmumiem.

1.3.3. Projekta apraksts

Piemērotā brīdī Ženēvā tiks organizēti divi semināri, kuros tiksies jaunieši no globālajiem dienvidiem, un semināros viņus iepazīstinās ar daudzpusējo atbrūņošanās sarunu koncepciju un dos iespēju tikties ar diplomātiem un augsta līmeņa jomas ekspertiem. Īpašu uzmanību pievērsīs tam, lai mudinātu piedalīties jaunas sievietes no globālajiem dienvidiem.

1.4. Projekts Nr. 4 – Atbalsts starpsesiju programmai un gatavošanās devītajai BTIK pārskatīšanas konferencē

1.4.1. Projekta mērķis

Šī programma ir vērsta uz to, lai mobilizētu BTIK līgumslēdzējas valstis aktīvi piedalīties devītajā pārskatīšanas konferencē, organizējot četrus reģionālus un apakšreģionālus seminārus un dodot iespējas apsvērt un apspriest galvenos 2018.–2020. gada starpsesiju programmas tematus.

1.4.2. Gaidāmie projekta rezultāti

- a) Palielināta informētība par BTIK un devīto pārskatīšanas konferenci 2021. gadā un par tās nozīmi BTIK turpmākai attīstībai;
- b) visaptverošs un starpreģionāls dialogs par jautājumiem, kurus paredzēts apspriest devītajā pārskatīšanas konferencē;
- c) sagatavoti vairāki priekšlikumi jaunām iniciatīvām, ko īstenot pēc devītās pārskatīšanas konferences, un plašs atbalsts to pieņemšanai devītajā pārskatīšanas konferencē;
- d) jaunattīstības valstu ekspertu aktīva piedalīšanās 2019. un 2020. gada starpsesiju programmas un devītās pārskatīšanas konferences sanāsmēs.

1.4.3. Projekta apraksts

Tiks organizēta četru reģionālu un apakšreģionālu semināru virkne, lai pievērstos 2018.–2020. gada starpsesiju programmas tematiem un lai palīdzētu nākamās pārskatīšanas konferences priekšsēdētājam pirms devītās pārskatīšanas konferences un tās laikā nolūkā veicināt BTIK turpmāku attīstību. Šo semināru mērķis ir reģionālā un apakšreģionālā mērogā veicināt kopīgu izpratni, apspriežot priekšlikumus par jautājumu turpmāku risināšanu. Attiecīgā gadījumā BTIK sanāksmju laikā Ženēvā tiks organizēti arī papildu pasākumi. Tas veicinātu plaša tādu līgumslēdzēju valstu loka izveidi, kuras iestājas par pakāpenisku BTIK nostiprināšanu.

Šis projekts arī atbalstīs sponsorēšanas programmu, kas dos iespēju jaunattīstības valstu ekspertiem piedalīties BTIK starpsesiju programmas sanāsmēs un devītajā pārskatīšanas konferencē Ženēvā.

Turklāt, gatavojoties devītajai pārskatīšanas konferencē, šajā projektā ierosināts Ženēvā rīkot starptautisku zinātnes un tehnoloģiju konferenci, kuras mērķauditorija būtu valdību eksperti, nevalstiskās organizācijas, pilsoniskās sabiedrības organizācijas un nozares pārstāvji – tas ļautu viņu viedokļus iekļaut diskusijās, kuras būs par pamatu devītās pārskatīšanas konferences programmai.

- 1.5. Projekts Nr. 5 – BTIK līgumslēdzēju valstu gatavība novērst uzbrukumus, kuros izmanto bioloģiskos aģentus, un reaģēt uz tiem

1.5.1. Projekta mērķis

Šā projekta mērķis ir vairot izraudzītu līgumslēdzēju valstu spējas novērst uzbrukumus, kuros izmanto bioloģiskos ieročus, un reaģēt uz šādiem uzbrukumiem. Dalībvalstu un attiecīgo starptautisko organizāciju eksperti sniegs apmācību par atbalstu un aizsardzību. Centīsies veidot partnerības ar trešām valstīm, kas pie sevis uzņemt šādus apmācību kursus un dotu iespēju izmantot nepieciešamās telpas. Apmācību rezultāts būs pastiprinātas novēršanas spējas un palielināta noturība pret bioloģisko aģentu ļaunprātīgu izmantošanu un uzlabotas nacionālās un reģionālās spējas reaģēt uz šādu izmantošanu. Projekts arī mudinās līgumslēdzējas valstis stiprināt reģionālu sadarbības tīklu veidošanu to attiecīgajos reģionos vai apakšreģionos nolūkā uzlabot to kolektīvos novēršanas pasākumus un koordinētu reakciju uz potenciālu uzbrukumu, kurā izmantoti bioloģiskie ieroči.

1.5.2. Gaidāmie projekta rezultāti

- a) Sekmēta pastiprināta BTIK VII panta īstenošana un labāka izpratne par praktiskām problēmām, kas apgrūtina tā īstenošanu;
- b) sniegts būtisks ieguldījums 2019. un 2020. gada atbalsta, reaģēšanas un gatavības ekspertu sanāksmēs;
- c) sekmētas spēcīgākas starptautiskās spējas reaģēt uz infekcijas slimību uzliesmojumiem, neatkarīgi no tā, vai tie ir dabiskas izcelsmes vai tīšas darbības rezultāts;
- d) spēcīgākas spējas izraudzītās līgumslēdzējās valstīs atklāt infekcijas slimību uzliesmojumus vai bioloģisko ieroču uzbrukumus, ziņot par tiem un reaģēt šādos gadījumos, tostarp gatavības, reaģēšanas, križu pārvarēšanas un seku mazināšanas jomās;
- e) sekmēts spēcīgu valsts veselības aprūpes sistēmu nozīmīgums, kas ir līdzeklis, lai atturētu no potenciālas bioloģisko ieroču izmantošanas;
- f) dots ieguldījums spēcīgākās ANO ģenerālsekretāra mehānisma iespējamās ķīmisko un bioloģisko ieroču lietošanas izmeklēšanai spējās.

1.5.3. Projekta apraksts

Saskaņā ar šo projektu paredzēts, ka izraudzītām līgumslēdzējām valstīm tiks rīkoti vairāki apmācības kursi, un/vai valstu/apakšreģionāli semināri, lai pārbaudītu lēmumu pieņemšanu starp dažādiem pārvaldības atzariem un sekmētu informācijas apmaiņu un atbalsta sniegšanu starp attiecīgajām valstis un starptautiskajām organizācijām nolūkā novērst un mazināt riskus un tādu uzbrukumu ietekmi, kuros izmantoti bioloģiski aģenti. Tas ļaus pārbaudīt mācībās un izvērtēt valstu spējas novērst ar bioloģiskiem aģentiem saistītus incidentus, valstu gatavību un reaģēšanu uz šādiem incidentiem, kā arī palielinās informētību par iespējamiem pasākumiem, kas jāveic, lai paaugstinātu gatavības pakāpi.

Projekta ietvaros arī paredzēts sākotnējais ekspertu seminārs Ženēvā, kurā izpētīs vajadzības saistībā ar BTIK VII panta īstenošanu un izstrādās pasākumus šo vajadzību apmierināšanai, ko iestrādās turpmākos saskaņā ar šo projektu paredzētos pasākumos. Pasākumu pamatā būs pasākumi, ko veikuši attiecīgie dalībnieki, piemēram ES CBRN izcilības centri.

- 1.6. Projekts Nr. 6 – Palīgrīki, ar ko veicināt informatīvus pasākumus, izglītību un iesaistīšanos

1.6.1. Projekta mērķis

Šā projekta mērķis ir radīt konkrētus un praktiskus rīkus, materiālus un pieejas, lai varētu veikt 1. līdz 5. projektā aprakstītās darbības. Šādus rīkus izstrādās formātos, kas piemēroti to mērķauditorijām, tostarp drukātā versijā, un parasti tie tiks tulkoti visās oficiālajās ANO valodās.

Ar projektu arī turpinās piedāvāt elastīgas finansēšanas iespējas, lai varētu veidot izglītojošus un informētību veicinošus materiālus, kas atbalstītu 1. līdz 5. projekta īstenošanu un palielinātu BTIK redzamību.

1.6.2. Gaidāmie projekta rezultāti

- a) Atbalsts 1. līdz 5. projektam;
- b) palielināta informētība par bioloģisko ieroču jautājumiem, atbildīgu zinātnisko pētījumu veikšanu un ētiskiem jautājumiem studentu un viņu skolotāju starpā;
- c) plaša tādu informatīvu materiālu izplatīšana, kuros aplūkota BTIK un plašāki jautājumi, kas saistīti ar iespējamu ļaunprātīgu bioloģijas izmantošanu.

1.6.3. Projekta apraksts

Vairākus projektus var identificēt jau tagad, bet pārējie noskaidrosies tad, kad projekts tiks uzsākts. Piemēram, runājot par pirmo projektu kategoriju, galvenais priekšlikums ir izdot piemiņas publikāciju, ar ko atzīmētu BTIK piecdesmito gadadienu. Šo publikāciju izstrādās un izplatīs plašai auditorijai, lai informētu par BTIK veidošanos, attīstību un nozīmīgumu, kas tai joprojām ir miera un drošības uzturēšanā. Arī BTIK interneta vietnes un materiālu, kas sagatavoti saskaņā ar šo lēmumu un citiem attiecīgiem Padomes lēmumiem, tulkošana ir identificējama kā nepieciešams projekts.

2. PROCESUĀLI ASPEKTI, KOORDINĀCIJA

Koordinācijas komiteja sāks projektu īstenošanu, lai noteiktu ar sadarbību saistītās procedūras un praktiskos pasākumus. Koordinācijas komiteja regulāri, vismaz reizi sešos mēnešos, pārskatīs projektu īstenošanu, arī izmantojot elektroniskus saziņas līdzekļus.

Koordinācijas komitejā būs AP un ANO ALB / BTIK Īstenošanas atbalsta grupas (ĪAG) pārstāvji.

Visus palīdzības un sadarbības pieteikumus saskaņā ar šo lēmumu no līgumslēdzējam valstīm, kuras nav dalībvalstis, jāiesniedz ANO ALB / BTIK ĪAG. ANO ALB / BTIK ĪAG attiecīgi pārskatīs un izvērtēs minētos pieteikumus un iesniegs ieteikumus Koordinācijas komitejai. Koordinācijas komiteja izskatīs palīdzības lūgumu pieteikumus, kā arī rīcības plānus un to īstenošanu. Pēc AP ierosinājuma un ņemot vērā diskusiju rezultātus Koordinācijas komitejā, AP, apspriežoties ar kompetentajām Padomes darba grupām, pieņems galīgo lēmumu par atbalsta saņēmējvalstīm.

Lai nodrošinātu nopietnu atbildības uzņemšanos un Savienības ierosināto un saņēmējvalstu veikto pasākumu stabilitāti, ir paredzēts, ka, ja vien iespējams, izraudzītām saņēmējvalstīm lūgs izstrādāt rīcības plānus, kuros *inter alia* būs izklāstīts konkrēts finansēto pasākumu, tostarp no valsts līdzekļiem, veikšanas grafiks, dati par projekta apjomu un ilgumu un galvenās ieinteresētās personas. ANO ALB / BTIK ĪAG vai dalībvalstis vajadzības gadījumā var sniegt ieguldījumu minēto rīcības plānu izstrādē. Projektus īsteno saskaņā ar rīcības plāniem.

3. ZIŅOŠANA UN IZVĒRTĒŠANA

ANO ALB / BTIK ĪAG Augstajam pārstāvim iesniedz sešu mēnešu progresa ziņojumus par projektu īstenošanu. Papildus minētajam tiek iesniegti ziņojumi par atsevišķiem ar palīdzību saistītiem pasākumiem, kas notiek atbilstoši saņēmējvalstīm izstrādātajiem rīcības plāniem. Ziņojumus nosūta attiecīgajai Padomes darba grupai gūto panākumu izvērtēšanai un vispārējam projektu novērtējumam, un iespējamu turpmāko pasākumu ierosināšanai.

Kad vien iespējams, BTIK līgumslēdzēja valstis tiks informētas par projektu īstenošanu, tostarp ar elektronisko saziņas līdzekļu starpniecību. No saņēmējvalstīm sagaida, ka tās BTIK sanāksmēm iesniedz ziņojumus par šo valstu labā īstenoto darbību veikšanu un iznākumu un ka tās pienācīgi atzīst Savienības sniegto atbalstu.

4. ES DALĪBVALSTU EKSPERTU DALĪBA

Šā lēmuma veiksmīgai īstenošanai ir vajadzīga aktīva dalībvalstu ekspertu iesaiste. ANO ALB / BTIK ĪAG tiks mudināta izmantot minētos ekspertus, tostarp regulāri atjauninot saskaņā ar Lēmumu (KĀDP) 2016/51 izveidoto Savienības ekspertu sarakstu, kuru uztur ANO ALB / BTIK ĪAG. Ar šo lēmumu paredz segt ekspertu misiju izmaksas, kas saistītas ar projektu īstenošanu.

Paredzams, ka par iecerēto palīdzības apmeklējumu (piemēram, juridiskas palīdzības vai palīdzības ar UVP) standarta praksi uzskatīs apmeklējumu, kurā dodas ne vairāk kā trīs eksperti un kas nav ilgāks par piecām dienām. Ja pēc atbalsta saņēmēja valsts lūguma sniegt specifisku atbalstu attiecīgu Savienības ekspertu nevar identificēt, cenšas identificēt un piesaistīt ārēja atbalsta sniedzējus, kuriem ir specializētas zināšanas par attiecīgo tematu, kam nepieciešams risinājums.

5. ILGUMS

Kopējais paredzētais projektu īstenošanas ilgums ir 36 mēneši.

6. ATBALSTA SAŅĒMĒJI

Projekta Nr. 1 atbalsta saņēmēji būs valstis, kas nav BTK līgumslēdzējas (gan parakstītājvalstis, gan tās, kuras nav parakstījušas), attiecībā uz vispārējās piemērošanas darbībām, tostarp attiecīgā gadījumā privātais sektors, akadēmiskās aprindas un NVO.

Projekta Nr. 2 atbalsta saņēmēji attiecībā uz spēju veidošanas darbībām ir BTK līgumslēdzējas valstis, turklāt īpaša uzmanība tiks pievērsta tām valstīm, kuras BTK pievienojušās nesēn.

Projekta Nr. 3 atbalsta saņēmēji būs jauni politikas veidotāji, zinātnieki un akademiķi no globālo dienviņu BTK līgumslēdzējām valstīm, kuri darbojas ar BTK saistītās zinātniskajās un akadēmiskajās jomās.

Projekta Nr. 4 atbalsta saņēmēji būs līgumslēdzēju valstu amatpersonas, jo īpaši tās, kas strādā ar BTK jautājumiem, piemēram, amatpersonas, kuras izraudzītas kā valsts kontaktpunkti, un pastāvīgo misiju Ženēvā darbinieki, un citi valsts eksperti, ko līgumslēdzējas valstis pašas ir identificējušas.

Projekta Nr. 5 atbalsta saņēmēji būs neliels skaits līgumslēdzēju valstu, kas izvēlētas pamatojoties uz aicinājumu iesniegt pieteikumus. Tām būs iespēja piedalīties apmācībuursos, teorētiskās mācībās un/vai valsts/apakšreģionālos semināros, kuru mērķis ir veidot to spējas novērst uzbrukumu, kurā izmanto bioloģiskus ieročus, un reaģēt uz šādu uzbrukumu.

Projekta Nr. 6 atbalsta saņēmēji būs personas, kas sagatavo attiecīgos materiālus, kā arī personas, kas tos izmanto, piemēram, studenti un skolotāji, nozares amatpersonas un NVO.

7. TREŠO PERSONU PĀRSTĀVJI

Lai veicinātu atbildības uzņemšanos reģionos un projektu stabilitāti, ar šo lēmumu piešķir līdzekļus tādu ekspertu līdzdalībai, kas nāk no valstīm, kuras nav Savienības dalībvalstis, tostarp no attiecīgām apakšreģionālām, reģionālām un starptautiskām organizācijām. Tiks finansēta ANO ALB / BTK ĪAG dalība BTK semināros un sanāksmēs. BTK sanāksmju priekšsēdētāja piedalīšanos var finansēt katrā gadījumā atsevišķi.

8. ĪSTENOTĀJA STRUKTŪRA – PERSONĀLA JAUTĀJUMI

Tā kā šajā lēmumā paredzētie ANO ALB / BTK ĪAG pasākumi nebija paredzēti budžetā, būs vajadzīgs papildu personāls.

9. ES PAMANĀMĪBA

ANO ALB / BTK ĪAG veiks visus vajadzīgos pasākumus, lai plašāk informētu par to, ka paveikto rīcību ir finansējusi Savienība. Šādus pasākumus veiks saskaņā ar Eiropas Komisijas izstrādāto un publicēto ES ārējo darbību ziņošanas un pārredzamības rokasgrāmatu. Tādējādi ANO ALB / BTK ĪAG nodrošinās Savienības ieguldījuma pamanāmību ar pienācīgu atpazīstamības nodrošināšanu un publicitāti, uzsverot Savienības nozīmi, nodrošinot tās darbību pārredzamību un palielinot informētību par šā lēmuma pieņemšanas iemesliem, kā arī informētību par Savienības atbalstu šim lēmumam un šā atbalsta rezultātus. Projektā sagatavotajā materiālā Savienības karogs tiks attēlots labi pamanāmā vietā saskaņā ar Savienības norādēm par pareizu karoga izmantošanu un attēlošanu.